

*Péter déltájban felment a ház tetejére imádkozni. ¹⁰Közben azonban megéhezett, és enni kívánt. Amíg az ételt készítették, révületbe esett, ¹¹és látta, hogy az ég megnyílik, és leszáll valami nagy lepedőhöz hasonló, amely négy sarkánál fogva ereszkedett le a földre. ¹²Benne volt ebben a föld mindenféle négylábú és csúszómászó állata, és az ég mindenféle madara. ¹³Ekkor hang hallatszott: „Kelj fel, Péter, öld és egyél!” ¹⁴Péter azonban így szólt: „Semmiképpen nem, Uram, mert soha nem ettem semmi közönségest vagy tisztátalant.” ¹⁵De másodszor is szólt hozzá a hang: „Amit az Isten megtisztított, azt te ne mondd tisztátalannak.”
Apcsel 10, 9-15.*

Kedves Testvéreim! Legfőképpen pedig: kedves Diákok!

Furcsa, szurrealista történetet, egy látomást hoztam most elétek. Péter annyira éhes, hogy már hallucinál. Ha mi ott lettünk volna, azt mondjuk neki: a déli dögmelegben, éhesen, szomjasan nem jó felmenni a lapos háztetőre, a tűző napra, mert bármi történhet, a végén még hallucinációi is lehetnek. Így is lett. De most ne a körülményekkel törődjünk, hanem a példázat és a történet lényegével.

Péter látomásában rengeteg állatot lát, amit Isten ajánl föl neki táplálékkul. Péter azonban igazhitű zsidó, aki pontosan tudja, mit szabad enni és mit nem: bárányt igen, de disznót nem, csirkét igen, de sast nem, pikkelyes halat igen, de olyan vízi állatot, ami kívül hordja a csontját, vagyis a páncélját, mint pl. a kagyló, azt már nem. Még az is meg van szabva, hogy a szöcskék közül melyek ehetőek és melyek tiltottak. Én a magam részéről maradok annál, hogy egyáltalán nem eszem szöcskét, biztos, ami biztos alapon; sast és kagylót sem ettem, de sertést, halat és csirkét már igen. Eléggé bizonytalanul mozgok a zsidó étkezési szokások között.

Nem úgy, mint Péter. Ő eleve, határozottan tudta, mire van szüksége és mire nem, mi ehető és mi nem, neki kész kategóriák voltak az agyában: ehető és nem ehető, tiszta és tisztátalan, kóser vagy tréfli az étel. Mindenről eleve tudta, hogy kell neki vagy sem.

És ezt a nagy biztonságot kérdőjelezi meg a látomás: azon az álombéli lepedőn ugyanis össze voltak keveredve azok az állatok, amelyeket a buzgón vallásos Péter olyan magabiztosan szétválogatott. Isten kissé összezavarta a fejét szegénynek: amit Isten megtisztított, te ne mondd tisztátalannak-mondja a hang. Pedig ő minden különbségtételt éppen Isten nevében tett meg. Úgy tűnik, mindent alapjaitól kell végig gondolnia.

Azon gondolkodom, mennyire ismerős nekünk Péter helyzete! Pontosán tudjuk, mi kell nekünk és mi nem, mit fogadhatunk el és mit nem, mit tudunk használni és mit nem: a csirke jöhet, a hal nem, a matek kell, a nyelvtan nem, fizikára szükség van, versekre nincs... A jelenlévők közül sokan így tekintenek a tanulnivalókra, a tantárgyakra: mire van szükségem? Aztán összezavarodnak, ha- mint Péter látomásában- valaki az érdektelenre is rámutat: ez fontos lehet számodra.

Van is ebben valami. A tudósok bebizonyították, hogy az iskolában megtanult adatoknak a nyolcvan-kilencven százalékát soha nem használjuk és egy idő után elfelejtjük. Ez sajnós tény. És

felvetődik a kérdés: akkor miért nem csak azt tanuljuk, ami meg is marad? Miért kell megtanulni azt is, amit utána elfelejtünk?

Jogos a kérdés. Én se értem. Ahogyan azt sem, hogy a lottóhúzásnál miért teszik bele a gömbbe mind a kilencven számot, miért nem csak azt az ötöt, amit utána kihúznak? A többit úgymint csak félrepöckölik, akkor meg minek?

Ja hogy nem lehet tudni, melyik lesz az az öt, amit aztán kihúznak? Ja hogy épp ettől izgalmas a játék, a bő negyvenmillió lehetőségtől? Ja hogy éppen ezért játszunk- a lehetőségek végtelen tárháza tölt el bennünket csodálattal?

Nem lehet, hogy az életünk is így telik? Amit tanulunk, annak nem az a lényege, hogy pontosan tudjuk, mit mikor használhatunk, hanem az, hogy rejtett kincsként ott legyen, hogy lehetőségként legyen jelen akkor is, ha éppen nem használjuk. Hogy minden pillanatban ezer és ezer lehetőség áll előttünk, hogy az Istentől kapott életet mint a szabadság széles terét élhessük meg.

Ha azt mondod, egy tantárgy, egy tananyag neked túl nehéz, elfogadom- nem vagyunk egyformák. Ha azt mondod, kiesik érdeklődési körödből, azt is elfogadom, ízlésekről nincs miért vitatkozni. Ha azt mondod, a tanár nem szimpatikus, ezért nem tanulod azt a tárgyat, azt is lehiszem némi fejcsóválással: ez épp olyan, mintha azt mondanád, azért nem utaztam a Balatonhoz nyaralni, mert nem volt szimpatikus a buszsofőr.

Mondom, mindezt elhiszem, elfogadom, én magam sem voltam mindenből jeles annakidején. De könyörgöm, soha ne mondd, hogy egyik vagy másik tananyagra vagy tantárgyra *nincs szükség!* Ez mélységesen elkésérít.

Hát milyen élet az, amiről előre, tizenöt vagy tizenhét évesen el lehet dönteni, hogy mire van benne szükség és mire nincs? Hát milyen szürke, unalmas és jellegtelen az az élet, amiből hiányzik a fordulatoknak, a lehetőségeknek, a meglepő helyzeteknek ez a játéka? Hát nem izgatnak téged a kanyarok- vajon milyen újat, érdekeset rejt a következő sarok? Ki tudja, ami ott vár, ahhoz talán épp arra a tudásra, képességre van szükséged, amire ma azt mondod, nincs rá szükséged.

Nem a jótanulóságra biztatlak titeket, hanem a nyitottságra és arra, hogy az élet minden egyes pillanatában ráismerjete Isten végtelenségére, a teremtett világ sokszínűségére- még akkor is, ha azt a pillanatot véletlenül tanórának hívják. Semmire ne mondjátok, hogy erre nincs szükségem- add meg Istennek a lehetőséget, hogy érdekes életet ajándékozzon neked!

Hadd meséljek erről egy saját élményt. A gimnáziumban, mint mindenki másnak, nekem is két nyelvet kellett tanulnom: az egyik akkoriban természetesen az orosz volt, mai napig tudok oroszul jelenteni, a másik az angol. Tizennyolc éves koromig a német teljesen periférikus dolog volt az életemben, annyit tudtam, hogy Danke, arról se tudtam, mit jelent. Aztán az egyetemen kénytelen voltam németül tanulni, később lehetőségem nyílt egy évet Németországban tölteni. Amikor pedig

lelkésszé lettem, először egy sváb gyülekezetbe, Bonyhádra kerültem, majd ide, szintén német gyökerű soproni gyülekezetbe. Egyikbe se kerülhettem volna, ha nem tanultam volna németet- egy olyan nyelvet, amiről tizenéves koromban nem gondoltam volna, hogy valaha is szükségem lesz rá. A nyár elején hallottam egy előadást, amelyben az előadó mesélt apjáról és nagybátyjáról, két nagyon művelt és tanult emberről, akik egyszer öregen arról beszélgettek, hogy mennyi mindent elfelejtettek az idők során. Majd némi hallgatás után apja hozzátette: de nekünk legalább volt miből. Ezt kívánom nektek is: hogy időskorotokban legyen miből felejteneitek.

Végül hadd térjek vissza a bibliai történethez. Amikor Péter jön le a tetőről és az érthetetlen látomásán tűnődik, páran beállítanak hozzá és kérik, hogy jöjjön el Kornéliuszhoz, egy rómaihoz, és beszéljen neki Jézusról. Péter ekkor érti meg a látomás értelmét. Hiszen neki mint igazhitű zsidónak nem lenne szabad belépnie egy idegen házába! Neki külön kellene tudnia választania az embereket. És épp ez a látomás lényege: ne válaszd külön, amit Isten egyben adott neked! Így hát Péter elmegy Kornéliuszhoz, és nem gondolkodik abban, hogy kell-e ez neki vagy sem.

Ha ő és utána Pál ragaszkodik ahhoz, hogy „nekem erre – vagyis az idegenekre- nincs szükségem”, akkor a Krisztus-hit megmaradt volna a zsidóság kicsiny csoportja hitének, amit végleg elsodort volna Jeruzsálem elpusztítása Kr.u. 70-ben. És akkor mi se tudnánk Jézusról, és mindaz, amiben élünk, a Jézustól tanult világlátás és az arra épülő európai kultúra sem születhetett volna meg.

Senkire és semmire ne mondd hát, hogy nincs rá szükséged! Mindenre és mindenkire, minden tudásra és gondolatra tekints úgy, mint a *lehetőség* ajándékára- ki tudja, valamikor, valahol életutadon Isten éppen olyan helyzetet ad neked, amit ezzel a tudással, tapasztalattal tudsz igazán szépen megélni. Isten egy teljes, tapasztalatban, örömeiben és talán könnyekben gazdag étellel akar téged megajándékozni- ne mondj rá nemet! Ámen